

„Să vă iubiți unul pe altul! Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul!” (Ioan 13,34)

Publicație săptămânală pentru întărire sufletească

web: poienita.iasi.mmb.ro | mail: parohia.poenita@yahoo.ro

www.facebook.com/parohiapoienita

Duminica a treia din Post (a Sfintei Cruci)

Cinstirea Crucii lui Hristos înseamnă asumarea jertfei - crucii vieții fiecăruia

Ne aflăm în Duminica a 3-a din Postul Mare. Este o zi mare, în care Biserica ne pune înaintea cinstirea Sfintei Cruci și urmarea lui Hristos în drumul mântuirii noastre. Ni se pune înaintea pilda jertfei lui Hristos, întrezărind Lumina Slăvitei Sale Învieri; făcându-se îndemnul că nimeni nu poate ajunge la mântuire fără acceptarea crucii vieții sale și urmarea lui Hristos. Și pentru că astăzi vorbim despre luarea crucii și urmarea lui Hristos, trebuie spus de la bun început că aceasta înseamnă asumarea jertfei în mod liber. Chip al acestei jertfe este chiar perioada aceasta a Postului Mare, un timp al lepădării de păcat, în care cultivăm în locul acestora virtuțile bineplăcute lui Dumnezeu: postul, rugăciunea, milostenia. În această perioadă, ne spovedim mai des și dorim împărtășirea cu Hristos. Ținta sau miza acestei jertfe este mare: mântuirea.

Pentru dobândirea acestei mântuirii, suntem ajutați în fiecare duminică cu o virtute, sau cu un exemplu demn de urmat din Istoria Bisericii. În așa fel încât, drumul spre mântuire să nu-l facem la întâmplare sau, așa, ca să ne aflăm în treabă. De aceea, chiar din prima duminică a Postului, a Ortodoxiei, Biserica ne-a vorbit despre **virtutea credinței** și ne-a atras atenția că aceasta nu poate fi decât ortodoxă, adică „dreaptă”. Apoi, că numai cunoscând și trăind această Ortodoxie ne putem elibera de povara păcatelor și a patimilor și, în felul acesta, să-L vedem și să-L cunoaștem pe Dumnezeu - căci **Dumnezeu este ascuns în poruncile Sale** și numai cei ce le păzesc sunt curați cu inima: „Îl văd pe Dumnezeu” (Matei 5, 8) - avându-l ca exemplu pe marele trăitor și apărător al Ortodoxiei din secolul al XIV-lea, pe Sfântul Grigorie Palama (+1359). Și, pentru că am pomenit câteva virtuți, rețineți că **orice virtute este o cruce sau o purtare a crucii, cu care Hristos ne cheamă să-L urmăm**. Și în felul acesta, facem ușor trecerea în această Duminică a Crucii.

Tema Crucii din această duminică face un rezumat al virtuților pomenite până acum. Căci sărutând Crucea lui Hristos, nu

se poate să nu-ți dai seama că pe aceeași cale a crucii, „îngustă și cu chinuri”, ești chemat și tu să-l urmezi lui Hristos. Pentru aceasta, atunci când te apropii de Hristos cel Răstignit pe Cruce, încearcă să-L asculți, fiind atent la chemarea pe care El ți-o face, spunându-ți: „**la-ți crucea și ur-**

mează-mi Mie. ...Căci cine își va pierde sufletul pentru Mine și pentru Evanghelia Mea, acela și-l va mântui” (Marcu 8, 34-35), sau: „Veniți la Mine toți cei împovărați și Eu vă voi odihni pe voi” (Matei 11, 28).

(continuare în pagina 2)

Cinstirea Crucii lui Hristos înseamnă asumarea jertfei - crucii vieții fiecăruia

(continuare din pagina 1)

lubiți frați în Hristos, vorbind despre Crucea lui Hristos, trebuie spus că **începutul sărbătorii de astăzi** își are originea în Constantinopol. În anul 629 d. Hr., împăratul Heraclie al Bizanțului reașază în vestita Biserică Sfânta Sofia din Constantinopol, Sfânta Cruce, ce fusese furată de persi. După acest moment, în fiecare an la jumătatea Postului Mare, în miercură din săptămâna a III-a, Crucea lui Hristos marca înjumătățirea postului; momentul acesta primind o semnificație deosebit de importantă. În Duminică de dinaintea jumătății postului, se pregătea scoaterea Sfintei Cruci, după un ritual solemn. Ca să înțelegem semnificația scoaterii și cinstirii Sfintei Cruci în Postul Mare, trebuie precizat că ritualul ei este identic cu cel al Liturghiei Darurilor mai înainte Sfințite. În cadrul acestei Liturghii, preotul iese cu Darurile mai înainte Sfințite, așezate pe sfântul disc. În tot acest timp, „puterile cerești slujesc în chip nevăzut”, căci Însuși Hristos, împăratul slavei, este prezent. În momentul ieșirii cu Sfintele Taine în mijlocul bisericii, credincioșii stau în genunchi cu frunțile plecate, în tăcere desăvârșită. Liturghia desco-

perind, în acest moment, „războiul duhovnicesc” în care este angajat fiecare credincios, ce luptă pentru mântuire. Iar prezența lui Hristos înconjurat de puterile cerești, este prezența Comandantului luptei duhovnicești; a Celui care vine și-și cercetează oștenii avântați în lupta mântuirii, îmbărbătându-i și asigurându-i de biruință. Pentru că Însuși Dumnezeu luptă împreună cu ei. De aici și dorința credincioșilor ca, în această perioadă a Postului Mare, să se poată împărtăși mai des cu Trupul și Sângele lui Hristos.

După modelul acestei Sfinte Liturghii se desfășoară, în această zi, scoaterea de pe masa altarului a Sfintei Cruci sau, în vechime, a unei părți din Lemnul sfânt. Însă, dacă la Liturghia Darurilor mai înainte Sfințite pe sfântul disc este purtat Sfântul Agneț sau Însuși Hristos cu Trupul și Sângele Său, la această procesiune a Crucii, pe același sfânt disc este purtat o parte din Lemnul Sfânt al Crucii. Momentul arată foarte clar legătura dintre Hristos și Cruce sau că **Hristos este nedespărțit de Crucea răstignirii Sale**. De altfel, se și știe că pe Crucea Golgotei a rămas ca mărturie sânge curs din rănile Sale. Și această legătură dintre Hristos și Crucea pătimirii Sale poate fi văzută în

multe icoane. Într-o icoană, de exemplu, Hristos stă așezat pe sfântul disc, iar din coasta Sa împunsă iese o venă, ce are ca rod un ciorchine de struguri, pe care El Însuși îl stoarce în sfântul potir. Icoana vrea să arate că Cel cu care ne împărtășim în fiecare Liturghie este fructul sau roada Crucii de pe Golgota. Nu întâmplător cântările Trio-dului evidențiază paralela dintre Adam cel vechi, care prin neascultare se înfruptă din pomul cel vechi, aducându-i moartea; în vreme ce Hristos, Adam cel nou, prin ascultarea Sa față de Tatăl, ne dă să gustăm din „fructul-roada” Crucii, care dă viață veșnică - „gustați și vedeți că e bun Domnul” ni se face îndemnul în Liturghia Darurilor mai înainte Sfințite. Tocmai de aceea, în iconografia ortodoxă, nu numai Capul Mântuitorului răstignit este înconjurat de raze de Lumină, ci întreaga Sa Cruce este împodobită, întocmai ca o mireasă strălucită și preainfrumusețată.

În această Duminică a Crucii, mai exact în cadrul slujbei de dimineață sau a Utreniei, preotul, în mod solemn, a scos din altarul bisericii o sfântă cruce, care în Ortodoxie este nedespărțită de icoana răstignirii lui Hristos. Această Cruce, preotul o așază în mijlocul bisericii spre a fi sărutată. Legat de această procesiune a scoaterii Sfintei Cruci spre a fi sărutată, s-a păstrat până astăzi ritualul acesta în cadrul punerii pietrei de temelie a unei noi biserici. Însă la rânduiala aceasta, deosebirea constă doar că pe sfântul disc sunt puse și purtate părțile din sfinte moaște, ce sunt puse apoi la temelia construcției unei biserici. Rânduiala aceasta sugerează că, **fără luarea crucii și urmarea lui Hristos, nimeni nu poate avea parte de mântuire**; dar și că nu putem aduce ceva ca dar lui Dumnezeu decât numai în stare de jertfă - de renunțare la tot ceea ce este lumesc și păcătos (Legenda meșterului Manole, în care este pomenită ridicarea bisericii Mănăstirii Curtea de Argeș, tocmai acest aspect al jertfei ni-l sugerează; că numai în stare de jertfă fiind, putem aduce ceva ca dar lui Dumnezeu. Însă nimeni să nu creadă că atunci când se vorbește de jertfa lui Manole, Ana, soția acestuia, ar fi fost zidită, pentru că altminteri am vorbi de o crimă la zidirea unei biserici, ceea ce este inadmisibil. Pentru că nu crimă ne cere Dumnezeu, ci jertfa inimilor noastre - jertfa renunțării la tot ceea ce este lumesc sau păcătos, potrivit mântuirii noastre).

lubiți frați în Hristos, cinstirea Crucii lui Hristos este direct legată de purtarea crucii vieții noastre, prin post sau ostenele duhovnicești din această perioadă, pe care Dumnezeu, cu bună știință, le-a rânduit pentru mântuirea noastră. De aceea, în această perioadă a Postului Mare și îndeosebi în această Duminică, să încercăm să înțelegem că cinstirea Crucii lui Hristos înseamnă asumarea jertfei - crucii vieții fiecăruia. Și că fără această cale a crucii nu putem întrezări bucuria mântuirii noastre.

Pr. Florin Antonescu
Sursa: condeiuardelean.ro